

PAUL ARCHER & JOHNNO ELLISON

TŘI KAMARÁDI, JEDEN TAXÍK, ŽÁDNÝ PLAN...

MARCO POLO

»Cesta přesně
podle mého gusta
- kdybych byl mladší,
odvážnější a víc
praštěný.«

BILL BRYSON

ALE PŘESTO SE JEDE KOLEM SVĚTA

DUMONT

MARCO POLO

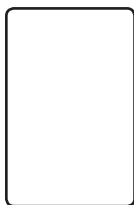
PAUL ARCHER & JOHNO ELLISON

**TŘI KAMARÁDI,
JEDEN TAXÍK,
ŽÁDNÝ PLÁN...**

**ALE PŘESTO SE
JEDE KOLEM SVĚTA**

DUMONT

Originál vyšel v anglickém jazyce pod titulem „It's on the meter“,
Summersdale Publishers Ltd.

1. vydání, říjen 2016

2. vydání, prosinec 2016

2019 české vydání: Marco Polo, s.r.o., Šárecká 32, 160 00 Praha 6

E-mail: mairs@mairs.Cz

Všechna práva vyhrazena.

Překlad: Vítězslav Čížek

Grafický návrh: Favoritbuero, Mnichov

Fotografie na obálce a uvnitř knihy: Paul Archer & Johnno Ellison

ISBN 978-3-7701-6699-2

www.marcopolo-club.cz

OBSAH

Předznamenání autorů	9	
Předmluva	11	
1. kapitola	V pubu nikdy žádnou expedici neplánuj	17
2. kapitola	Hard Hearted Hannah	23
3. kapitola	Zákaz otáčení	30
4. kapitola	Mrouskající se kočka a tulipánový tanečník	34
5. kapitola	Kde je taxík?	42
6. kapitola	Happy hippies	47
7. kapitola	Víly hipsterky	51
8. kapitola	Vzhůru na východ	59
9. kapitola	Russian tradditiyyy-shon!	64
10. kapitola	Na přátelství mezi národy!	74
11. kapitola	Blues moskevské věznice	80
12. kapitola	Město duchů	86
13. kapitola	Nacktenstein!	91
14. kapitola	V pondělí je heavy metal	98
15. kapitola	Zelená pojišťovací karta, která nebyla dost zelená	102
16. kapitola	Galma juice	106
17. kapitola	Stepanc-nebotakněco	111
18. kapitola	Vpravo na jistou smrt	117
19. kapitola	Guerilla-camping	124

20. kapitola	Pivní speciál v nealkoholické zemi	127
21. kapitola	Superkatastrofa s GPS	133
22. kapitola	Tajná policie, tvůj přítel a pomocník	140
23. kapitola	Zasvěcenec smrti na poušti	149
24. kapitola	Deportace z Íránu	156
25. kapitola	Ochranný doprovod	161
26. kapitola	Divoká štvanice na divokém východě	167
27. kapitola	Uneseni v Balúčistánu	173
28. kapitola	No stress!	179
29. kapitola	Co musíte vědět o životě v Indii	188
30. kapitola	Zoufalé pátrání po Leighovi	196
31. kapitola	Jsem Bond, Hindí Bond	202
32. kapitola	Leighův seznam	207
33. kapitola	Mount Everest	212
34. kapitola	Dobrý den – děkuji – nafta	221
35. kapitola	Rekordní výšky	228
36. kapitola	Únos Freda Āina	233
37. kapitola	Volejbalová diplomacie	238
38. kapitola	Tubing ve Vang Viengu	246
39. kapitola	Laos – nemocniční chaos	253
40. kapitola	Jednou tam... A zpátky?	261
41. kapitola	Takhle se dělá byznys	267
42. kapitola	Steroidové monstrum ze Swansea	272
43. kapitola	Karanténa	277
44. kapitola	Bud' zadobře se svým automechanikem	283
45. kapitola	Žádný konec na obzoru	288
46. kapitola	Chimichangas a čtyřicítky	296
47. kapitola	V pořádku – vy jste přece Britové	298
48. kapitola	Pornohvězdy a hamburger	303

49. kapitola	Nejlépe vyzbrojená redakce na světě	308
50. kapitola	Řeckořímský zápas se zelným salátem	316
51. kapitola	Jízdné: 100 000 \$	320
52. kapitola	Městečko jménem Betlém	324
53. kapitola	Mrzutosti na hranici	331
54. kapitola	Zasyfléný raveový klub – druhý pokus	337
55. kapitola	Na cestě domů	342
Doslov		350
Dodatek		
Cheers guide – slovníček přípitků		354
Poděkování		356

PŘEDZNAMENÁNÍ AUTORŮ

Cestu jsme podnikli ve třech a dva z nás o ní vyprávějí na následujících stránkách. Johno používá jedno písmo a Paul druhé.

Sklobit dva vypravěče do jednoho příběhu bylo těžké víc než dost – a tři už by byli nad rámec našich možností. Proto se náš třetí parták Leigh dostane ke slovu až v doslovu, přestože jeho podíl na dobrodružství byl stejně veliký jako náš, ne-li dokonce větší.

Náš příběh líčí, co se stane, když se tři kamarádi, kterým je dvacet pryč, vydají ve staré kraksně na dobrodružnou cestu. Nebyla dobře naplánovaná ani pohodlná nebo elegantní, spíš může sloužit jako návod, jak se do světa vyrážet nemá. Ale následující události jsou (bohužel) pravdivé. Změnili jsme ovšem jména některých lidí, které jsme cestou potkali – v zájmu jejich ochrany.

PŘEDMLUVA

Vojáci se tvářili znějistěle, patrně se v takové situaci ještě neocitli.

„KOUKEJTE NÁS NECHAT PŘEJET HRANICI, VY ZMR...!“

Voják stojící přímo u našeho auta uskočil nazpět, aby se dostal z dosahu rozeřvaného zrzavého Australana, jenž se skrz moje okno rozpřáhl k ráně. Ostatní vojáci, na které to nezabralo, se natlačili před nás a přilícili svoje AK 47.

Kde jsem se tu jen vzal? Jak se stalo, že jsem přijel dvacet let starým londýnským taxíkem doprostřed bálúčistánské pouště na hranici mezi Íránem a Pákistánem a ještě se zběsilým Australanem, který si chtěl začít pěstní souboj s ozbrojenými pohraničníky?

Ach ano, správně, teď už si to vybavuju – dal jsem na slova svého přítele Paula. A kde je Paul teď? Daleko pryč.

Zavřel jsem oči a pokusil se z toho chaosu duševně uniknout – aspoň na okamžik.

Když jsem je zase otevřel, panoráma se nezměnilo – přes zabláčené a prasklé čelní sklo jsem dosud zíral na role ostnatého drátu, které vyznačovaly hranici pro nás tak důležitou, přímo náš svatý grál.

Z roztřepených vousů mi tekla pot.

Unaveně jsem přeostřil na palubní desku. Teplota se prakticky nezměnila, zato ukazatel paliva se už svezl pod polovinu. Dostat se přes hranici záviselo v první řadě na tom, aby náš taxík, tahle stará šunka, nevy pustil duši. Na druhé straně hranice nás čekalo pět set padesát kilometrů pouště, padesátistupňová

výheň pevně sevřená v ruku Tálibánu. Oba moji nejlepší kamarádi se nacházeli stovky kilometrů odsud a já měl za úkol tenhle Bohem opuštěný kraj, kde v poslední době propukla přímo povodeň únosů, pašování drog a loupežných přepadení, přejet ve společnosti zdivočelého Australana, který vynakládal všechny síly na to, aby nás přinejmenším zatkl.

Australan se rozmáchl ještě jednou: „JÁ TĚ ZABIJU, TY HAJZLE ZASR...“

Jak jsem se tu proboha jenom ocitl?

Tři roky předtím a tisíce kilometrů odtud se po zúžené Birmingham Expressway řítí jiný černý taxík:

„Hele, co se dělo dneska v noci?“

Kolikrát už jsem asi toho nebožáka tou otázkou mučil?

Na odpovědi mi v podstatě nezáleželo a on to dobře věděl. Byl jsem si jistý, že jemu je taky všechno úplně fuk, a stejně jsme tu frašku sehráli až do konce. Odpovídal mi standardními floskulemi, kterými odbýval nejspíš každého, kdo mu takovou blbou otázkou položil skrz odšoupanuté okénko v přepážce mezi řidičem a pasažéry: neutrálním popisem dopravní situace, poznámkou o nočním klubu, který už většinu návštěvníků vyplivl ven, a všeobecnými nářky nad nejnovějšími stavebními pracemi na silnici.

Já jsem přispíval do konverzace tím, že jsem několikrát podotkl „Hustý!“ a znovu se ponořil do vlastních myšlenek zamlžených alkoholem. Hlavně se ho nezeptat, kdy mu končí směna.

Byl jsem přestrojený za astronauta. Sice jsem si nemohl vzpomenout proč, ale utěšoval jsem se, že všichni ostatní byli

na párty taky v převleku. Nacházel jsem se ve stavu mírné opilosti, dokud někdo neporučil první rundu... Potom jsem se ocitl mimo hranice dobra a zla, dokázal jsem se až extrémně snadno pro něco nadchnout a byl jsem pro každou špatnost.

Žlutý filc mého skafandru už celý zčernal kvůli podlaze v pubu, kterou tvořila směs potu, piva, zvratků, krve a modré alkalimonády. Jak mohly tyhle substance, z nichž ani jedna nebyla černá, nakonec vytvořit mazlavou černou hmotu? Nad touhle otázkou, na niž zjevně neexistovala odpověď, jsem pár vteřin dumal. Potom se mé myšlenky vrátily k taxíku, kterému trvá tak neuvěřitelně dlouho, než mě doveze domů, kde mě čeká teplá postel – a nevyhnutelná kocovina druhý den. Taxametr se šrouboval nahoru...

Pár hodin předtím jsem si povídal se svým nejlepším kamarádem Leighem, co budeme dělat, až skončíme vysokou. Čím víc teklo pivo, tím víc nápadů se nám valilo z hlavy. Leigh chtěl vyrazit na cestu autem, poněvadž podle jeho slov „tyhle letenky kolem světa s mezipřistáním na šesti místech jsou akorát tak pro úplný joudy“, a já jsem s ním souhlasil.

Pět minut nato jsme byli pořád ještě na silnici a moje myšlenky kroužily kolem nejdelší jízdy taxíkem v dějinách. To by byl úžasný rekord! Sice ne tak nóbl jako nejrychlejší sprint na sto metrů nebo za zdolání ledovce či velehor, ale pořád lepší než být rekordmanem co do délky nehtů nebo ohledně doby strávené koupáním ve vaně napuštěné pečenými fazolemi místo vodou, ale...

„KOLIK to dělá?“

Konečně jsme dorazili k mému studentskému bejváku a já si připadal elegantně vyrabovaný. Chvilku jsem zvažoval, že hned zavolám ke Guinnessům a oznámím, že jsem právě zlomil rekord v nejdražší jízdě taxíkem.

Šel jsem nahoru a uslyšel Grega, jak chrápe ve svém pokoji. Johnův pokoj byl zamčený. A když se Johno zamkne, je nejlep-

ší vůbec nepřemýšlet o tom, co tam uvnitř tropí – vyrušit ho, o tom už vůbec nemluvě –, a tak jsem se odebral do kuchyně vyluxovat lednici.

Spolubydlení s Paulem bylo někdy těžké. Má tak neuvěřitelně silný hlas, že přehluší veškeré zvuky v okolí. Minulý rok si párkrát v pozdní hodinu přivedl kamarády. A když v našem nuzném obývacím začali řešit všechny problémy tohoto světa, vnímal jsem jejich hlasy pouze jako mumlání. Až na Paulův. Ten zněl jasně, zřetelně a srozumitelně i o patro níž.

Ale dneska v noci to vypadalo jinak. Jako by mi po schodech pronikal do spánku úplně jiný hlas. Nebyl jsem si jistý, jestli dobře slyším, protože hlas právě říkal:

„... život ve skupinách může vést k jistým problémům...“

Posadil jsem se na posteli a nastražil uši, abych z rozhovoru s neznámým člověkem pochopil víc.

„... místo aby nakladli vejce...“

„Klást vejce?“ Zamrazilo mě a natáhl jsem si ošuntělý župan. Musel jsem se dozvědět, co se děje.

„... lezou po matčině srsti do vaku...“

Mátožně jsem otevřel dveře a krácel do schodů – co se děje?

„... mladí klokani z poslední sezony jsou už téměř samostatní.“

Na pohled, který se mi naskytne, až otevřu dveře do obývacího, jsem nebyl připraven.

Můj nejlepší přítel a spolubydlík, urostlý muž převlečený za Johna Tracyho, seděl u televize a hltal pizzu a dokument Davida Attenborougha o klokanech.

Moje trélivost byla vyčerpána beze zbytku.

„Co to tady u všech čertů vyvádíš? Nemůžeš to ztlumit?“

Paul dál upíral oči k obrazovce.

„Promiň, kámo, ale nemám po ruce ovladač. Ale hele, tihle klokani, to je bomba! Věděls, že mláďata žijou v matčině vaku, dokud jim není devět měsíců?“

„To je mi momentálně ukradený, já už jsem spal!“

A tak jsem udělal, co se asi tak dělá, když člověk vidí sám sebe jako ožralého astronauta, kterému v úterý ve dvě ráno nebo v noci někdo navrhne projet taxíkem půl světa. Řekl jsem mu, ať zavře klapáčku a jde spát.

1. KAPITOLA

V PUBU NIKDY ŽÁDNOU EXPEDICI NEPLÁNUJ

Paul byl první, s kým jsem se na vysoké seznámil, a za ty tři roky, co jsme spolu studovali, neustále přicházel s těmi nejtřešnějšími nápady, které však nikdy nedotáhl do konce. A já jsem rychle pochopil, že je jednodušší všechno mu odkývat a počkat, až je zase zapomene, než se s ním hádat, že to asi nebude zrovna nejlepší nápad přejet Severní moře na vodních lyžích nebo přijít na přednášku oblečený v modelu z padesátých let.

Když jsem druhý den ráno Paulovi připomněl jeho nesrozumitelné blábolení o cestě taxíkem do Austrálie, hned jsem své chyby zalitoval – nechal jsem se chytit do pastí jako školáček. A když jsem spatřil, jak se mu po připomenutí jeho plánu rozšířily zornice a oči mu jen zářily, jak začal zvažovat všechny možnosti, spadlo mi srdce do kalhot. Obrnil jsem se na odpolední debatu.

Beztak to byl pro mě mimořádně těžký den: tisíckrát jsem projel facebook, dopřál si denní dávku seriálu *Sousedé*, udělal si pár topinek, díval jsem se z okna a hrál si na PlayStationu. Pomalu mi docházela munice, nevěděl jsem, co budu dělat dál.

Hodil jsem okem po zaprášených skriptech ze strojírenství, která mi ležela na psacím stole. Ale snad jsem ještě nebyl tako-

vý zoufalec, abych zrovna teď dělal něco pro své vzdělání. Hledal jsem nějakou přiměřenou alternativu, ale nic mě nenapadlo.

Zrovna jsem jako zpomalený film sahal po knize, ale vtom se do pokoje vrátil Paul a můj osud byl zřejmě zpečetěn. Měl na sobě špinavý a zašlý koupací plášť a v ruce držel misku s müsli.

„Hele, tak ten nápad s taxíkem...“ začal a já se svezl na postel. „Seš pro?“

I když jsem neměl nejmenší úmysl podílet se na takhle blbém podniku, rozhodl jsem se udržet Paula v náladě a vypočítat mu všechny konkrétní důvody, proč se taková cesta nedá uskutečnit. Jeho nezdolný entuziasmus však dokázal vyvrátit všechny moje argumenty.

„Jak to chceš zaplatit?“

„Nemám páru. Snad sponzoři nebo tak.“

„Aha. A kde na to vezmeš čas?“

„Můžeme to podniknout, až skončíme školu. To máme dva nebo tři roky čas všechno naplánovat.“

„A kde, u všech rohatejch, vezmeš černej taxík?“

„Autobazary, malé inzeráty, eBay, zeptáme se taxikářů, co nás v noci vozej domů... Možností je spousta!“

„Počkej,“ zarazil jsem ho vítězoslavně, neb jsem byl přesvědčen, že jsem konečně našel neprůstřelný argument. „Ty přece autům absolutně nerozumíš!“

Paul poprvé znejistěl, chvilku váhal, ale pak už měl zase všechno v hrsti. „Leigh!“ vykřikl a celý se rozzářil. „Leigh říkal, že umí spravovat auta a že vždycky chtěl něco takového podniknout! Pojď do toho, bude to úžasná sranda!“

Bylo mi jasné, že z toho nikdy nic nebude, ale musel jsem něco říct, abych Paula vypakoval z pokoje a mohl se podívat na youtube na *Greatest Fails of the Year*.

„No tak dobře,“ souhlasil jsem. „Ale teď mě nech na pokoji, musím napsat článek.“

Trochu mě zmátlo, že Johno rovnou nevyletěl z kůže, složil na můj projekt přísahu oddanosti a chtěl můj geniální nápad odměnit šálkem čaje. A tak jsem zavolał Leighovi. Nebyl to sice nejodvážnější cestovatel všech dob (jeho nejdobrodružnější cesta vedla do jednoho kampusu v Americe, kde učil baculaté děti lézt po stěnách), ale byl to prima parťák a uměl opravovat auta.

Ohlásil se vybraně, jako kdyby hrál v *Tenkrát v Midlands*:

„Vo co kráčí, parde?“

„Všechno v cajku, včera to bylo hustý, co?“

„Jo, super, aspoň mám ten dojem... Kdo měl ten ujetej nápad s těma rundama?“

„Nemám páru. Takže, ehm... Pamatuješ, jaks říkal, že by sis někam vyjel? Co takhle v černým taxíku do Austrálie, až bude me mít diplom v kapse?“

„Tak jo, můžem si plácnout!“

„Super!“

„Všechno dobrý, tak zatím.“

„Tak zatím... Jo, ještě něco: Neříkals včera, že umíš spravovat auta?“

„Jo, přesně, s tím nemám problém.“

Zavěsil. A já měl kolegu do týmu – a dokonce takového, co umí spravovat auta.

Nebo aspoň takového, co to o sobě tvrdí.

Leigh už tvrdil ledacos. Například že umí jezdit na snowboardu, ale po jednom bolestivém dni, který skončil zlomeným palcem, vyšlo najevo, že na snowboardu jakživ nestál.

Svoje pochybnosti o jeho schopnostech v roli automechanika jsem nechal plavat – důležité bylo jenom to, že Leigh bez váhání kývl na věc, jako by to bylo na denním pořádku, že ti zavolá kámoš po prochlastané noci a navrhne vyrazit v kultovním londýnském taxíku na druhý konec světa.

Ted' jsme se mohli pustit do příprav.

Proces plánování podniku tak obrovských rozměrů je krajně komplexní záležitost. A tak jsme pár dní poté vyzbrojeni mapami a notebookem vyrazili do pubu. Bývalý uchazeč o přijetí za pilota RAF a v současné době student Johno, jenž si nenechá uniknout ani jedno pivo a ani jedno dobrodružství, nám dělal „poradce“.

A přesně tohle byla naše první – a patrně nejzávažnější – chyba: v pubu se nemají plánovat expedice ani cokoli jiného.

Okamžitě jsme se shodli na tom, že černý taxík, ikonický Black Cab, je to nejvhodnější vozidlo pro expedici. Jiná možnost neexistovala, snad kromě newyorského Yellow Cab, ale to by bylo krajně nebritské. Potom jsme se dohodli, že určíme trasu: cesta z Londýna do Austrálie byla dobrá stejně jako všechny ostatní, protože nikdo z nás Austrálii nikdy ne navštívil a všichni jsme měli chuť okukovat klokany. Když jsme si prohlédli mapu a stanovili víceméně přímou štreku do Sydney, nějaká mimořádně osvětlená hlava nám připomněla, že taxikář dbalý své cti nikdy nikam nejede přímo, ale vezme to pokud možno co nejdelší oklikou, aby pořádně vytočil taxametr.

Netrvalo dlouho, a už jsme do mapy kreslili fixkou maršrútu přes Evropu do Ruska, Afriky, na Blízký východ a do střední Asie, Indie, Číny, jihovýchodní Asie a Austrálie. V Kambodži nám ji trochu rozmazalo ucáklé pivo.

Tenhle nápad neměl chybu, byl naprosto dokonalý a především neskutečně důvtipný – aspoň tedy v danou chvíli.

A čím déle jsme nad ním dumali (což bylo přímo úměrné množství vypitého piva), tím důvtipnější nám to připadalo. A tak jsme navigovali na palubu Johna jako oficiálního fotografa expedice. Měl koneckonců dobrý aparát (a to je pro tohle povolání základní předpoklad). Leigh se stal mechanikem

a já, který se nemohl vykázat žádnými speciálními poznatky z expedic ani dobrým fotoaparátem, jsem se měl postarat o odbavení na hranicích. Co tady mohlo jít šejdrem?

Paul a Leigh se za tu dobu vyjádřili k cestě několikrát a mně pomalu docházelo – se střídavým zděšením a nadšením –, že se opravdu uskuteční. Moje euforie rostla a rostla, a jestli se nepletu, vykládal jsem o tom kdekomu. Pobavení přátelé i členové rodiny, jakož i kolegové většinou reagovali s vykulenýma očima a šklebili se, tudíž nám bylo jasné, že se musíme co nejdříve předvést s něčím, co našim slovům dodá váhu: potřebujeme okamžitě sehnat taxík.

Po dlouhém hledání na internetu a v drobné inzerci v lokálním tisku jsme našli perfektní model: LTI FX4, klasický londýnský Black Cab známý po celém světě. Leigh se prohrabal na eBay nabídkou imitací iPodu, starých CD a topinkovačů a skutečně takový taxík našel a ještě za neuvěřitelnou cenu: 1 350 liber. Usoudil, že tažný vůl z devadesátých let je opravdu dobrý obchod, ale bohužel nemohl přijet do Londýna, aby si ho prohlédl. A tak jsme se tam vypravili Paul a já – vybaveni náležitými pokyny, přičemž jsme každý měli v kapse 450 liber, které jsme si ulili ze studentské půjčky.

S šálkem čaje v ruce jsme na jednom londýnském předměstí obcházelí vůz, ve kterém jsme seděli už tisíckrát, ale nikdy si ho pořádně neprohlédli. Tu a tam jsme koplí do pneumatiky, abychom vzbudili dojem, že víme, o čem mluvíme.

„Hm, ten tachec ukazuje 999 999 mil,“ konstatovali jsme znalecky při pohledu na palubní desku z doby kamenné. „Není to trochu moc?“

„Jo, ale s tím si nedělejte starost,“ opáčil prodejce cockney dialektem. „Tachometr nefunguje.“

„A kolik už to má najeto?“

Povytáhl obočí a za chvilku odpověděl: „Řek bych, že takových tři sta tisíc.“

Paul a já jsme pokrčili rameny a podívali se na sebe – co to má jako znamenat?

„Bereme ho!“